

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w oświacie w świetle nowego rozporządzenia

- materiał prezentowany na spotkaniach szkoleniowych dyrektora poradni z radami pedagogicznymi szkół.

Podpisane przez Ministra Edukacji Narodowej w dniu **17 listopada 2010r.** nowe rozporządzenie dotyczące zasad i sposobów udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w oświacie, kończy trwający blisko rok okres dyskusji, konsultacji i uzgodnień w tym zakresie.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2011r. oraz 1 września 2011r.

Placówki oświatowe, przedszkola i szkoły przygotowują się do wdrożenia nowych zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Podjęte przez dyrektora poradni spotkania szkoleniowe wpisują się w działania z zakresu udzielania szkołom merytorycznego wsparcia o którym mowa w rozporządzeniu.

Nowe regulacje prawne **rozwijają koncepcję** pomocy psychologiczno-pedagogicznej w oświacie, **poszerzając kompetencje i zadania szkoły w tym zakresie.**

CELEM wprowadzanych zmian jest zapewnienie uczniom pomocy świadczonej „jak najbliżej”, w ich środowisku szkolnym.

Dzięki temu **pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów** będzie :

- **bardziej dostępna,**
- **indywidualizowana** – zasada indywidualnych oddziaływań ma być realizowana zarówno na zajęciach specjalistycznych jak i obowiązkowych,
- **dostosowana** do rzeczywistych, rozpoznanych w szkole potrzeb i możliwości ucznia,
- **efektywna** - efektywność udzielanej pomocy będzie okresowo oceniana.

Publiczne **przedszkola, szkoły i placówki** zobowiązuje się do udzielania i organizowania dla swoich uczniów i wychowanków oraz dla ich rodziców i nauczycieli **pomocy psychologiczno-pedagogicznej** na zasadach określonych **rozporządzeniem MEN z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.**

Pomoc udzielana **uczniowi** polegać będzie na **rozpoznawaniu i zaspokajaniu** jego potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz **rozpoznawaniu** jego możliwości psychofizycznych, natomiast **rodzice i nauczyciele** uzyskiwać będą **wsparcie** w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych.

Działaniami z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej obejmowani będą uczniowie o **specjalnych potrzebach edukacyjnych** – w rozumieniu rozporządzenia specjalne potrzeby edukacyjne mają zarówno uczniowie :

- niepełnosprawni lub niedostosowani społecznie, ale też uczniowie
- wybitnie zdolni, a także :
- ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksją)
- z zaburzeniami komunikacji językowej
- przewlekłe chorzy
- będących w sytuacjach kryzysowych lub traumatycznych
- zaniedbani środowiskowo
- z trudnościami adaptacyjnymi – w związku z różnicami kulturowymi albo w związku z kontynuowaniem nauki w innym systemie edukacyjnym.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole organizuje **DYREKTOR**, natomiast udzielają jej **nauczyciele i specjaliści** - psycholog, pedagog, logopeda, doradca zawodowy. Szkoła pozyskiwać będzie specjalistów **posiadających kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.**

Formy pomocy przewidziane dla uczniów to :

- klasy terapeutyczne
- zajęcia rozwijające uzdolnienia
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
- zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, inne o charakterze terapeutycznym
- porady i konsultacje.

Formy pomocy **dla rodziców i nauczycieli** to : porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia.

Nauczyciele i specjaliści prowadzić będą działania pedagogiczne mające na celu- **ROZPOZNAWANIE** potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, co w szczególności obejmować będzie :

- **w przedszkolu** - ocenę gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole
- **w klasach I-III szkoły podstawowej** - rozpoznanie ryzyka dysleksji
- **w gimnazjum** – doradztwo edukacyjno-zawodowe

oraz **rozpoznawanie** zainteresowań uczniów wybitnie zdolnych.

Nowym rozwiązaniem wprowadzanego rozporządzenia są tworzone w szkole **ZESPOŁY**, zobowiązane do planowania i koordynowania udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W przypadku, kiedy nauczyciel lub specjalista w szkole **stwierdzi, że uczeń wymaga pomocy**, albo do szkoły wpłynię :

- **orzeczenie** o potrzebie kształcenia specjalnego
- **orzeczenie** o potrzebie indywidualnego nauczania
- **opinia poradni** psychologiczno-pedagogicznej,

dyrektor „**niezwłocznie**” tworzy **ZESPÓŁ**, w skład którego wchodzi nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniem.

Dyrektor wyznacza osobę koordynującą pracę zespołu, pracę kilku zespołów koordynować może jedna osoba.

Zadaniem ZESPOŁU jest **rozpoznanie** problemów ucznia i ustalenie **zakresu**, w którym uczeń wymaga pomocy oraz

określenie **zalecanych form, sposobów i okresu** udzielania pomocy, z uwzględnieniem **zaleceń orzeczenia i opinii poradni**.

Ponadto ZESPÓŁ planuje działania z zakresu **doradztwa edukacyjno-zawodowego** i sposoby ich realizacji.

ZESPÓŁ „**zaleca**”, natomiast DYREKTOR „**ustala**”- zatwierdza.

Na podstawie **zaleceń** zespołu, dyrektor **ustala** formy, sposoby i okres udzielania pomocy oraz dodatkowo **określa wymiar godzin** poszczególnych zajęć.

Wymiar godzin ustala się z uwzględnieniem **godzin do dyspozycji dyrektora**, zgodnie z art.42, ust.2, pkt 2 Ustawy Karta Nauczyciela.

O ustalonych dla ucznia formach, sposobach i okresie udzielania pomocy oraz wymiarze godzin zajęć, dyrektor **informuje na piśmie rodziców** ucznia.

Dla ucznia z orzeczeniem o potrzebie **kształcenia specjalnego**, ZESPÓŁ opracowuje **Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny**, uwzględniający uwarunkowania rozporządzenia o organizowaniu kształcenia specjalnego w szkole.

Dla pozostałych uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych na podstawie **ustaleń dyrektora** ZESPÓŁ opracowuje **Indywidualne plany działań wspierających**.

SCHEMAT DZIAŁAŃ organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.

1. Do szkoły **wpływa orzeczenie/opinia poradni** lub nauczyciel zgłasza, że uczeń wymaga pomocy.
2. Dyrektor **tworzy Zespół**

3. Zespół rozpoznaje problem i **zaleca** formy, sposoby i okres udzielania pomocy
4. Dyrektor **ustala** formy, sposoby i okres udzielania pomocy oraz **określa wymiar godzin** poszczególnych zajęć.
5. Na podstawie ustaleń dyrektora, zespół opracowuje „**Plan działań wspierających**” dla ucznia.
6. Dyrektor **informuje na piśmie rodziców** ucznia o organizowanej pomocy i jej zakresie.

Indywidualny plan działań wspierających określa **CEL** do osiągnięcia w zakresie udzielanej pomocy oraz :

- **Działania** realizowane z uczniem w ramach poszczególnych form i sposobów udzielania pomocy
- **Metody** pracy z uczniem
- **Zakres** dostosowania wymagań edukacyjnych
- Działania **wspierające** rodziców ucznia
- Zakres współdziałania z poradnią jeżeli zachodzi taka potrzeba

Okresowo ZESPÓŁ dokonuje **oceny efektywności** udzielanej uczniowi pomocy oraz ocenia **efektywność prowadzonych zajęć**.

Oceny dokonuje się po zakończeniu okresu udzielania uczniowi ustalonej dla niego formy pomocy, a także w podsumowaniu realizowanej w danym roku szkolnym pomocy psychologiczno-pedagogicznej w wymiarze całej szkoły.

Wnioski z oceny efektywności pomocy udzielanej poszczególnym uczniom dotyczyć będą potrzeby kontynuowania zajęć dla każdego z nich.

Natomiast wnioski z oceny efektywności udzielanej w danym roku szkolnym pomocy oraz prowadzonych w szkole zajęć specjalistycznych **pozwolą oszacować skalę potrzeb** w tym zakresie na kolejny rok szkolny co szkoła zgłosi do organu prowadzącego opracowując **Arkusze organizacyjny** i złoży go do zatwierdzenia.

Spotkania ZESPOŁU odbywać się będą w miarę potrzeb.

W spotkaniach mogą uczestniczyć rodzice uczniów.

O terminie spotkania zespołu rodziców powiadamia dyrektor szkoły - powinien to zrobić na piśmie.

W spotkaniach zespołu, na wniosek dyrektora szkoły może uczestniczyć przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, natomiast na wniosek rodziców ucznia inne osoby (lekarz, psycholog, pedagog ...)

Zespół zakłada i prowadzi **KARTĘ indywidualnych potrzeb ucznia**.

KARTA jest dokumentem, w którym gromadzone będą wszystkie informacje o udzielanej uczniowi w danej placówce pomocy.

Rozporządzenie określa informacje gromadzone w KARCIE :

- **Podstawa założenia KARTY** – diagnoza orzeczenia/opinii poradni, albo rozpoznanie dokonane w szkole
- **Zakres** wymaganej pomocy
- **Zalecane przez ZESPÓŁ** formy, sposoby i okres udzielania pomocy
- **Ustalone przez dyrektora szkoły** formy, sposoby i okres udzielania pomocy oraz wymiar godzin poszczególnych zajęć – **co dyrektor wpisuje do KARTY z datą i podpisem**
- **Ocena efektywności** udzielanej uczniowi pomocy
- **Terminy** spotkań ZESPOŁU
- **Podpisy osób** biorących udział w poszczególnych spotkaniach ZESPOŁU

KARTA odzwierciedla wszystkie podejmowane wobec ucznia działania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pozwala prześledzić jej przebieg.

KARTĘ dołącza się do dokumentacji badań i czynności uzupełniających w przebiegu nauczania.

Po zakończeniu nauki w danej szkole rodzice otrzymują oryginał KARTY, w dokumentacji szkoły pozostaje jej kopia.

Za zgodą rodziców ucznia KARTA przekazywana jest do innej szkoły.

Zgodnie z rozporządzeniem **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna** zapewnia **MERYTORYCZNE WSPARCIE** nauczycielom i specjalistom udzielającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna organizowana na zasadach omawianego rozporządzenia będzie realizowana :

- W przedszkolach, gimnazjach i szkołach specjalnych **w roku szkolnym 2011/2012**
- W szkołach podstawowych oraz szkołach ponadgimnazjalnych **w roku szkolnym 2012/2013**

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2011r.

W przygotowaniu do roku szkolnego 2011r. placówki w których obowiązywać będą zasady omawianego rozporządzenia podejmują następujące działania :

Do dnia 31 marca 2011r.

Dyrektor tworzy ZESPOŁY, które ustalają zakres pomocy dla poszczególnych uczniów, określają zalecane formy, sposoby i okres udzielania pomocy,

planują działania z zakresu doradztwa zawodowego.

Do dnia 30 kwietnia 2011r.

Na podstawie zaleceń zespołów dyrektor ustala formy, sposoby i okres udzielania pomocy oraz wymiar godzin poszczególnych zajęć na rok szkolny 2011/2012

Po zatwierdzeniu Arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2011/2012

Dyrektor informuje na piśmie rodziców uczniów o ustalonych dla nich formach, sposobach i okresach udzielania im pomocy oraz wymiarze godzin poszczególnych zajęć na rok szkolny 2011/2012

Do dnia 30 września 2011r.

Zespoły opracowują dla uczniów indywidualne plany działań wspierających na rok szkolny 2011/2012

PODSUMOWUJĄC

- Zaprojektowane rozporządzeniem zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej zdecydowanie **poszerzają zadania szkoły** w tym zakresie
- Rozporządzenie **porządkuje kompetencje** szkoły i poradni
Szkoła – rozpoznaje problemy uczniów, organizuje i świadczy pomoc psychologiczno-pedagogiczną
Poradnia – diagnozuje problemy, zaleca odpowiednie formy pomocy i wspiera merytorycznie szkołę w ich realizacji
- Rozporządzenie określa sposób wykorzystania **opinii i orzeczeń** wydawanych przez poradnię w organizowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole
- Rozporządzenie wprowadza **nowe rozwiązania**, które mają urzeczywistnić konkretne działania szkoły w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej
ZESPÓŁ nauczycieli i specjalistów, organizowany formalnie
KARTA indywidualnych potrzeb ucznia dokumentująca realizowane wobec niego działania.

*Opracowanie : Grażyna Okarska
Dyrektor Poradni
Psychologiczno-Pedagogicznej
w Legionowie*